

פ ר ט י כ ל מ ט' 20/ג'

מישיבת ועדת הפנים, שהתקיימה ביום ג' כט' בשבט
תשי"ד - 2.2.1954

ח. מגורי-כהן	היו"ר נ. חת	<u>נוכחו:</u>
ג. מועדי	ע. אפי	
ג. פלש	מ. חזני	
ש. פרלשטיין	א. כהן	
א. פרי	א. כלפון	
ב. קמין		

מ. סילברסטון	- משרד הפנים	<u>מזמנים:</u>
מר אב-רזי	- " "	
ד"ר קרמר	- " "	
מר גלאס	- משרד המשפטים	

סדר היום:

(1) חוק לתיקון פקודת המועצות המקומיות
 (2) שונות: - א) פנסיה לראשי עיריות
 ב) אישור חוק מס-עסקים בפתח-תקוה
 ג) עניני ירושלים וראש-העין
 (3) חוק גופים ציבוריים.

1) חוק לתיקון פקודת המועצות המקומיות

היו"ר נ. חת: אני פותח את הישיבה ורוצה קודם כל לכרך את חברי הכנסת קמין. בקווה שיתאקלם יפה ברוח הטובה שבדרך כלל שוררת בוועדה שלנו.

סדר היום שלנו נקבע על-ידי המזכירות כדלקמן: המסך הדיון בחוק לתיקון פקודת המועצות המקומיות, וחוק גופים ציבוריים. קבלנו בינתיים 16 מכתבי-מחאה נוספים בענין גידול החזיר, ובהסכמת חבר הכנסת חזני נשמר אותם בתיק שלנו לעת מצוא.

מ. חזני: בממשלה ישנה ועדה מיוחדת של כמה שרים, שהוטל עליה לעסוק בענין זה. אני מציע להעביר את התיק הזה לידיעתה.

היו"ר נ. חת: בעצם אין לנו ידיעה שיש ועדה כזו. אבל הוועדה, מבלי להביע את דעתה בענין זה, תביא לידיעת הממשלה שנתקבלו בלשכת יושב-ראש הכנסת כל מיני מחאות בענין זה.

בקשר לסעיף הראשון, הודיעו לי מהמזכירות שמשרד הפנים מבקש לדחות את הדיון שהתחלנו בו כי סר הפנים אינו יכול להיות נוכח היום ויש לו איזה הצעות או השגות בקשר לחוק הזה.

מר אב-רזי: הצעת חוק זו הוגשה בחודש מאי 1952 וסר הפנים עצמו שרם הספיק לעיין בפרטיה. לאחר ששמע ממני טוענות הפנים ניגסה באופן כללי לדבר, הוא מתכוון לספל בדבר וביקש דחייה קצרה, היות ויש לו בודאי גם מה להגיד בענין הזה.

א. פרי: הצעת חוק זו מונחת לפנינו כבר כמעט שנתיים והיא ידועה לטר הפנים מאז כניסתו לממשלה, והיה ספק בידו לעבור עליה. לאחר הפגרה הודיע יו"ר הוועדה כי דבר עם הסר בענין הדיונים בהצעת חוק זו ואחרת והסר לא הביע התנגדות לדיון והציע שנדון בזה לפי סדר הענינים שהוגשו. אף על פי כן, אם כי הדבר נראה בעיני מוזר, אינני מוכן להתנגד לזה אם הדחייה תהיה לכל היותר לסבועיים.

היו"ר נ. חת: אני מציע שבקבע תאריך לדיון. נתחיל לדון בהצעות החוק לפי סדרן ומיד לאחר הדיון בחוק הגופים הציבוריים יחולל בהצעת חוק זו. רצוי שיש להחליט על כך מיד.

ע. מספ: מני מוכן להיענות לבקשת משרד הפנים, אבל ראוי
שהשר ישמע את קרית החוק הראשונה, כי לי יש - למשל -
בקורת קשה על החוק הזה ועל תכנון,

היו"ר ב. חת: מני מוכן להביא לידיעת שר הפנים את שני הדברים
האלה: ראשית, שלפני סדר הדיונים מובחן רומים מחובתנו
להיכנס לדיון בהצעת חוק זו לאחר הדיון בחוק הגופים הציבוריים.
שנית, נפנה את תשומת לבו - וזו היתה גם החלטת הועדה - ובציע לשר
להקדים את הדיון הזה.

ה ח ל ט ה: לקבל את הסיכום הנ"ל של יו"ר הועדה.

(2) ש ר ב ר ת

א. פנסיה לראשי עיריות

מ. חזני: ביום 3.7.52 החליטה עיריית בני-ברק להעניק לראש
העיר סר גרסטנקורן פנסיה, לאחר שעמד שלשים שנה
בראש העיר, והחלטה זו הועברה לשר הפנים לאישור. ביוני 1953 הודיע משרד
הפנים לעירייה שענין הפנסיה לראשי עיריות יתוקן בחוק, אבל בינתיים
עברה שנה והענין לא הוגש לתיקון. ב-30.11.53 מודיע שר הפנים לשר
גרסטנקורן שאין באמכותו לאשר פנסיה לראש עירייה, בתמידות, ודבר זה
טעון תיקון בחוק העיריות, שנמצא בדיון מוחש בוועדת הפנים של הכנסת.
עד כמה שידוע לי, תיקון זה אינו נמצא בתיקון פקודת העיריות שאנחנו
עוסקים בה. זה אינו נמצא, מלפוח, לא בדיון מוחש ולא בדיון מועט.
התיקון הזה אינו מוגש לנו כלל והשאלה היא, מה מוחש שר הפנים לעשות
בדיון זה.

שנית, שר הפנים אומר, כי ברגע שיתבקש על-ידי הועדה
הוא מוכן לבוא לתת את הסברותיו. מלי לכך מני מבקש לקיים דיון
ולהזמין את שר הפנים.

היו"ר ב. חת: שר הפנים בדיון לפני שנה הביא את הבעיה הזו של פנסיה
לראשי עיריות והצענו למשרד הפנים להציע לנו הצעת
חוק. כעבור זמן מה קבלנו ממשרד הפנים לא הצעת חוק שהטמטלה מגישה
אותה לכנסת בחוברת כחולה, מלאה הצעה ראשונית בצורת תזכיר, ועדת
הפנים קיימה דיון על הצעה זו והחליטה להעביר את הפרטילכו לשר
הפנים, בצירוף בקשה לדון בענין הזה במועט מוחש ולהציע הצעת חוק
לכנסת. יותר לא שמענו מאומה בענין זה.

לפני שבועיים פנה אלי חבר הכנסת גבי חובסקי במכתב,
גם כן בענין זה. בתשובה למכתבו הודעתי לו מה היה הנושא וגם פניתי
לשר הפנים ושאלתי מה באותו ענין שנמסר למשרדו. מני מוחש שזו טעות
של שר הפנים, שהוא כתב את תשובתו לשר גרסטנקורן על-פי הזכרון, וברור
שמה שהוא כתב לו איננו עומד מנוף התאמה לעובדות.

מני רומה מחובתי להקדים גם את המכתב ששר גרסטנקורן
כתב לשר הפנים. (קודם את המכתב). הפרוצדורה בכל זאת היא זו: משרד
הפנים צריך להחיש את הצעת החוק מצד הממשלה. מכיון שאין
לנו ויכוח בענין זה, למה לא תהיה פה יזמת הממשלה מלא יזמה פרטית?
נשתמש בנוכחותו של שר אב-רזי כדי להביא זאת לידיעת שר הפנים.

שר אב-רזי: הצעת חוק זו הוגשה לממשלה על-ידי שר הפנים, ומני
סקוה שתופיע כמין בדרך הרגילה בעוד שבועות אחדים.

א. כהן: הודעתו של שר אב-רזי אינה מספקת את הענין. מני מציע
להחזיר את הענין ליו"ר הועדה על סנת שיטפל בזה
סיפול מעסי בממשלה.

היו"ר ב. חת: מבקש את שר הפנים להודיע לנו בדיוק, באיזה שלב נמצא הדבר הזה. ייתכן שהועדה תחליט אז להציע את הצעת החוק בעצמה.

ע. אסף: אינני מתנגד להצעה זו, אבל אינני רוצה לוועדת הפנים תיטט במסמך שאיננה שרתה לה. לולא שלח מר גרשטנקורן העתק מחליפת הסכתבים אלינו, יכולנו לא לדעת כלל מהענין, והוא יכול לקבל את הרושם שהמסמך היה בוועדה. על כן אני מציע שיו"ר הועדה יכתוב לו על כך.

היו"ר ב. חת: אני מניח שמר גרשטנקורן כתב סכתב זה לאחר שקרא את תשובתי לחבר הכנסת גניחובסקי, אבל אני מקבל את ההצעה.

א. כלפון: אני מציע לצרף לסגלתנו לשר הפנים בקשה לזרז את המעולה הדרושה, כדי שהדבר יבוא לפנינו ונוכל לדון בו בצורה פורמלית.

ה. ח. ל. ט. ה.: לקבל את סיכום היו"ר בתוספת הצעת חבר הכנסת כלפון.

ב. אישור חוק מכ-עסקים בפתח-תקרה

ע. אסף: יש לנו עוד כחדשיים לגמר שנת הכספים ושר הפנים עד היום לא אישר את חוק מכ העסקים בעיריית פתח-תקרה לגבי השנה הסוטפת, למרות העובדה שאחרי שעירייה זו הגישה לשר את הצעת החוק, העיר הממונה על הסחור כמה הערות והעירייה הכניסה בהתאם את השינויים הנדרשים. אף על פי כן עברו כבר חמשת חדשים ועד היום מכ העסקים לא אושר והעירייה אינה יכולה לגבות שום כספים בענין זה. שר הפנים רגיש מאוד למצב הכספי של הרשויות המקומיות וכאן, לרגל עיכוב האישור מצידו, נגרם קושי מיותר לעירייה ואני מבקש ששר הפנים יסביר את הדבר.

ה. ח. ל. ט. ה.: להקדיש בשבוע הבא זמן לשמיעת הסבר שר הפנים בענין זה.

ג. עניני ירושלים וראש-העין

היו"ר ב. חת: בשבוע שעבר היתה גם שאלתנו בנוגע למינוי מועצה מקומית בראש-העין ובקש את מר אב-רזי לתת תשובה בשבוע הבא על שני הדברים האלה: ענין ירושלים, והנעילה הזו.

ה. ח. ל. ט. ה.: להקדיש בשבוע הבא זמן לשמיעת הסבר שר הפנים בענין זה ובבעיית ראש העין.

(3) חוק גרמים ציבוריים

מ. סילברטון: הצעת החוק "ולדה" בקשר עם הקונגרס הציוני האחרון שהתקיים בארץ, לאחר קיום קשר בין ההסתדרות הציונית לבין הממשלה, היתה מטעם הממשלה שהממשלה תקיח גוף כזה שיכול לפקח על באירות על שנת להבטיח את שהרתן, החוק כתוב בצורה כללית, כדי שגם מוסדות אחרים שמבקשים חסותו יוכלו לקבלה - גם הממשלה תסכים לכך. מאחר שעברו הבחירות ההן, לפני שהחוק הגיע, אף עוד לא ראה אותו כדחוף, ומכאן הדחייה עד היום. (קורא את דברי ההסבר להצעת החוק).

היו"ר ב. חת: אם כי הצעת החוק היא בעלת "רוח" של שנתיים וחצי, אינני חושב שיש מי שמערער על

חשיבות העניין הזה. יש מוסדות רבים שהחלירות בהם הן חשובות מאד וחוק זה דן באותם מוסדות ציבוריים שלבטח מהממשלה את חסות החוק. בענין זה אין צורך לפתוח בדיון כללי, אלא אפשר לגשת לדיון בסעיפי החוק עצמם.

סעיף 1.

א. כלפיו:
אין בחוק הגדרה של "גוף ציבורי". האם אגודה רשומה לפי החוק העותומני, היא גוף ציבורי? בית-יתומים "דיסקין", למשל, האם הוא גוף ציבורי?

ט. גלאס:
יכול להיות. כל המפלגות, למשל, הן אגודות רשומות לפי החוק העותומני.

ח. מגורי-כהן:
אם לא נאמר בגוף החוק מה זה גוף ציבורי - כל גוף שלא נרשם איננו נחשב גוף ציבורי וצריך להגדיר מהן הנקודות שבהן גוף זה יחשב כגוף ציבורי.

ס. חזני:
ענין זה הוא זכות ולא חובה מאד הגוף. השאלה היא, אם כל גוף שפנה לממשלה, האם היא מחוייבת לתת לו את חסות החוק או לא. ביחוד אם התשובה לשאלה זו היא חיובית, צריך להיות לפחות כתוב: "על-ידי גוף ציבורי מוכר", כי אחרת כל אגודה יכולה לפנות לממשלה בענין זה.

ט. גלאס:
אין להגדיר את המונח "גוף ציבורי" והתשובה נמצאת בפסוק האחרון של הגדרת המונח "בחירות". התנאי היחיד בסביל הממשלה, כדי להכריז על גוף כגוף ציבורי הוא, שיהיה גוף ותו לא. מזה נובע שאין צורך ברישום, אבל דוקא בענין ההסדרות הציונית אני מבין שהיא אינה רשומה לפי שום חוק בארץ ויש לה היום טעם על פי חוק מיוחד. הממשלה אינה חייבת להעניק חסות החוק, וזה תלוי בשיקול דעתה. אם צריכות להיערך בחירות, זה מחייב בלאו הכי שיהיה שלטה אנשים לפחות, ובנדאי שהממשלה לא תתמס בסמכויות שלה אם הגוף הוא קטן ביותר.

ס. חזני:
יכול להיות שזה יהיה גוף רציני מאד והממשלה לא תיתן לו את חסות החוק.

היו"ר ב. חת:
יכול להיות שיש איזה שהוא מוסד ולו תקנון בחירות משונה מאד, ושם נאמר למשל, שאת הועד מטנה היושב-ראש; האם יכול להיות סקרה כזה שהממשלה תתן חסות גם לדבר כזה? לאיזה מוסדות צריך לתת את ההגנה הזו, או רמז למי לא צריך לתת וכדומה - אין שום דבר בחוק הזה. אנחנו בכלל בזמן האחרון טרבים מאד בחוקים המעניקים למעשה סמכויות רבות לממשלה.

ס. סילברסטרן:
יש להבדיל בין גוף טפטי לבין גוף ציבורי. ייתכן מאד שגופים ציבוריים רבים הם למעשה גם גופים טפטיים, אבל לצורך חוק זה אין הדבר טובה. לדעתי צריך להשאיר לשיקול דעת הממשלה את השאלה, מתי להכיר לצורך חוק זה בגוף מסויים; אם היא מחשוב שאין לראותו כגוף ציבורי לפי קניי המדה הציבוריים והממלכתיים שהממשלה תחליט עליהם מדי פעם בפעם - ואיננו חושב לדבר זה יכול להיות מוגדר מראש - וכמו כן כל הענין הוא בבחינת רשות.

היו"ר ב. חת:
אני חושב שכן אפשר להגדיר מה זה גוף ציבורי, ולכתוב: "כל גוף שקיים על פי איזה שהוא חוק וכל גוף אחר שהממשלה תסגל לצורך חוק זה להגדיר אותו כגוף ציבורי". צריך להגיד מה זה גוף ציבורי: "קיבוץ אנשים שהממשלה, לצורך חוק זה מכירה בו כגוף ציבורי".

ס. חזני:
אני חושש שהממשלה תסתמס יותר מדי בשיקול-הדעת לטובתם של גופים שאינם ראויים לכך. אני טוען תוספת פיסקה: "הבריזה על כך הממשלה ברשותה, היא תתן את חסותה לגוף בהתאם לחוק זה".

ב. קט"ו:
אנני מוטב שיש לקבל את ההגדרה כפי שנוסחה על-ידי הממשלה, ולתת לה במקרים כאלה אפשרות לקבוע על-ידי משרד סיוענות את הדבר ולפקח, במידה שהגוף דורש זאת, על הבחירות.

ג. בל"ט:
מוטב שנתחיל בטעימים הסטרימליים של החוק, והם יתעורר ויכוח על הגדרת מונח זה או אחר בחזרה להגדרות שבסעיף 1. במסלבות הבחירות בכלל אי-אפשר לדעת אם ההגדרה מתאימה או לא.

ד. פרלמנטרי:
נדמה לי שאין אפעה בכלל טעימים סטרימליים אלא רק טעימים טכניים וצריך לדעת בדיוק על מה הם חלים. צריך להיות ברור ומוגדר מה זה גוף ציבורי אמנותי שתכונותיו אלו. החוק אינו יכול לקבוע טעימים כאלה לגבי גוף שחבריו בכלל אינם מוצאים לנכון לרשום אתו לפי החוק.

ה. כ"ח:
ברור שכמה וכמה מוסדות וגופים אחרים בסדירה הטקטיים בחירות באופן מסורתי, יכול להיות להם צורך בדבר הזה, והוא יכול להיות טוב להסדר עניני האיבור. אנני מוטר: רק כסגוף מבקש, והוא צריך להיות מוכסיר תחיקתי כזה. אנני מסכים שיוגד ביתר פירוט למי יש רשות לבקש; אבל לחייב את הממשלה במידה סקרים היא צריכה לתת את החסות - לזה אינני בוטח כי את זאת אינני יודע איך להגדיר בחוק.

ו. ר"ג. חת:
אנני מציע לכתוב: "אישיות טשפטית הקיימת לפי חוק או קיבור מזורחלי טדינה שהממשלה, במסלבות סיוענות של המשרד ולפי תקנונו, מושבת אותו לראוי להיחשב כגוף ציבורי - הכל בתנאי שהגוף ביקש והממשלה אישרה אותו ופרסמה זאת ברשומות..."

ז. סילברסטון:
כאן הוכנס גורם חדש שאריך לדון בו: מזורחלים, או לא מזורחלים. פרט לזה, נדמה לי שההגדרה טוב ונזררת על מה שכתוב בחוק, רובם של הגופים הציבוריים הם לפעם כבר גופים טשפטליים. בזה הוסף גם גוף שאינו טשפטי - זאת יכולה הממשלה לסקול גם לפי חוק זה ואין להתוות קוים לשיקול.

אם הממשלה לא תרצה, היא לא תכריז ואין ההכרזה הופכת לדבר לגמרי טכני, ובכל זאת אין זה מוסיף שום דבר. צריך להיות כאן בכל זאת טעיף עיקרי בהתחלה, בו יאמר שאם יוכרז על גוף כזה כגוף ציבורי - מה הפקידה של הממשלה. אנני בעד הוספת טעיף אחרי סעיף 1 ובו משהו יותר לקונוני, אם כי לפי סגנון טשפטי אפשר לסדר את הענין גם בלי זה.

ח. ר"ג. חת:
החוק מתחיל בסדרים בתחנת הבחירות, וזה באמת משהו לא-רגיל. הצעתל היא, שאחרי שדנו בזה, נבקש את היועצים המספטיים לעיין בדבר. חבר הכנסת חזני עורך את הבעיה, אם אמננו נוטים לחייב את הממשלה להכיר בגוף כזה

ט. חזני:
אם היא הכריזה, צריך להיאמר שהיא תשתמש לטובה.

י. ר"ג. חת:
אנני רוצה לענות לדבר זה על-ידי הכנסת מידה דבר להגדרה. אם מחוקק אומר "רשמי", צריכה להיות סיבה סיוענות לא לעשות את הדבר הזה.

יא. חזני:
אנני מציע שהדבר יהיה כתוב במידה שהוא טעיף, לפני הטעימים הטכניים - לפי הצעת סר סילברסטון.

יב. פרלמנטרי:
ישנם גופים ציבוריים העורכים בחירות וכדי להבטיח את טוהר הבחירות רצוי שהממשלה תהיה רשמית לפקח עליהן, והנני מציע לקבוע זאת באופן ספדרטי.

היו"ר ב. נתן: כלומר, חבר הכנסת פרלמנטרין מאיע, גם אם גוף לא יבקש, אבל גוף כל-כך גדול מה מסיבות סיווגיות - הממשלה תוכל להגיד גם בלי בקשת שהיא רוצה לפקח. הוב הועדה בדעה, שהחוק הזה נכנס לתקפו רק על-פי בקשת הגוף.

סוכמ: סוכמ כדעת הרוב, עם זכות הסתייגות לחבר הכנסת פרלמנטרין.

היו"ר ב. נתן: גם אם יתקבל הנוסח המוצע, צריך להתחיל בסעיף על גוף ציבורי, בו ייאמר: "גוף ציבורי פירושו..." וכו'.

סוכמ: להתחיל את הסעיף בפלים: "גוף ציבורי פירושו..."

ר. גלאס: אשר לדרישה שהובעה, שהגוף צריך להיות רשום כדי שהממשלה תעניק לו חסות החוק, אני חושב שזה עלול לקרות לעתים לא כל-כך רחוקות, שבהם הדרישה לא כל-כך לגיטימית אף על פי שהגוף לא רשום. אני מדבר על גוף שעוסד לקום, אבל בתור גוף רשום עוד אינו קיים. מאביע לטעם על הבחירות לאיגוד עובדי הסדינה, שאם כי איננו רשום בכל-זאת התקיימו בו בחירות בטירה להסדיר את העובדים ולהקים גוף מסודר עם תקנון רשום. אבל דוקא במקרים כאלה אפשר להגיד שהגוף לכל הדעות קיים, אם כי הוא עוד אולי איננו מיטיות משפטית.

היו"ר ב. נתן: גם בהצעתו לא היתה הגבלה לגבי גופים רשומים, כי יכול להיות גם "קיבוץ אזרחים". בכל אופן החלטנו שתהיה הגדרה. בנוגע לתקנון, פה הייתי עוסד על זה: "תקנון שרשום על פי איזה שהוא חוק או מאושר על-ידי הממשלה". אינני יודע אם הממשלה יכולה לתת חסות לבחירות לפי כל תקנון שהוא.

א. כהן: אפשר להוסיף: "על יסוד תקנון שהממשלה מיסרה אותו". כלומר, שהממשלה תעניק בתקנון לפני מתן המיסור.

א. פרי: חוק זה בא לתת חסות הממשלה לעריכת בחירות לגופים שהם גופים שאין להם אפשרות אולי לתבוע לדין וכדומה. צריך להיאמר באופן מפורט שאין הכוונה לכך, שסוסדות הממשלה יתערבו במהלך הבחירות בחיי הגופים הציבוריים האלה; בחוקות שהגופים הציבוריים האלה קובעים וגם בתקנונים. יכול להיות תקנון של גוף ציבורי, שקבע גם תקנות בחירות. אם הממשלה לא תרצה להכיר באותו גוף בגלל התקנון שלו - ניחא. אבל אני מתנגד לטען אפשרות לממשלה, שהיא בכלל תקבע תקנון, ביחוד לגבי גופים ציבוריים כמו ההסתדרות הציונית, שהחוק הזה מכונן ברמת ורמטונה אליה. צריך להיאמר באופן מפורט, ואולי צריך להיות סעיף כזה ביחס להסתדרות הציונית - שבחירות הנערכות על-ידי סוסדות אל ההסתדרות הציונית, החוק הזה יכיר בבית-הדין של הקונגרס הציוני ושיהיה ברור שתוך כך, שהממשלה יכולה לעשות כל מיני פעולות רק בסידה שזה נוגע לענינים טכניים.

א. כהן: מה בענין העובדת עבריים? זה איננו ענין טכני.

א. פרי: צריך להיאמר שתהיה הכרה בוועדת הבחירות של ההסתדרות הציונית ובבית-הדין של הקונגרס הציוני, ואין לממשלה אפשרות להתערב בה בקביעת התקנון וגם בקביעת תקנון הבחירות, פרט לדברים שבחוק. ומה הגוף יבקש את הממשלה להעניק לו את חסות החוק; או לא יבקש.

היו"ר ב. נתן: אולי/צריך להגיד שהיא צריכה לאשר את התקנון אלא שהממשלה תהיה רשאית לא להכיר בגוף, או לא להפעיל את החוק לגבי גוף שתקנון הבחירות שלו איננו נראה לה. מדובר פה רק על תקנון בחירות ולא על תקנון בכלל. אינני רוצה שהממשלה תכתוב את הנמי הבחירות, אבל אם תקנון הבחירות של הגוף איננו נראה לה, היא תפעל באחת מטתי הדרכים הללו.

מה במקרה שתקנון או סעיף בחירות
בחוקה של מוסד מסויים, יעמדו בניגוד

א. כהן:

להוראות הטכניות?

נדמה לי שדרישה כי התקנון יהיה רשום על-
פני החוק, תוציאו את ההסתדרות הציונית.

מר גלאס:

כל ענין התערבות הממשלה במהלך הבחירות מצא את פתרונו בסעיף 2(א) שמתנו נראה כי התקנון הוא ריבוני בעניני הבחירות ואין כל סמכות לממשלה לקבוע סדרי בחירות אחרים.

אני מציע להכניס הוראה מפורשת, שהממשלה רשאית לא להכיר בגוף כגוף ציבורי מטעמים שבסדרי תקנון הבחירות שלו. מה במקרה שלאחר קבלת המעמד שינה הגוף את תקנון הבחירות שלו? - לזה יש תשובה בפקודת הפרשנות, והממשלה יכולה לבטל את ההכרזה. כל עוד לא נאמד בחוק שהכרזה זו שוללת מן הממשלה את הסמכות לבטל אותה בזמן שהיא מוציאה לנכון לעשות זאת - הממשלה כן יכולה להשתמש בסמכות הזו.

אולי יהיה גם מותר לממשלה לומר, שבמידה שתקנון מסויים אינו מתיישב עם הוראות

א. כהן:

החוק הזה - התקנון ישונה?

אפשר להוסיף סעיף, שהממשלה לא תפעיל את החוק אם התקנון אינו נראה לה.

היו"ר נ. חת:

אני מציע לכתוב בהתחלה: "הממשלה תאשר בחירות על-ידי גוף ציבורי כמוסד מוסדותיו

ב. קמין:

לפי בקשת הגוף, לאחר שאישרה אותם לצורך חוק זה בהכרזה שפורסמה ברשומות" וכו'. על ידי כך ניתנת לממשלה סמכות רחבה, ואני חושב שכל פירוש שלנו הוא צמצום סמכויות הממשלה והוא גם מגביל את הגוף הציבורי.

בסוף שורה 2 כתוב: "אישרה אותו", וצריך להיות כתוב "אישרה אותו".

א. פרי:

מאשרים את הבחירות פעם אחת. אם מאשרים: לאשר את הגוף, קיימת שאלה אם זה אישור

פ. סילברסטון:

חד-פעמי או לתמיד.

אם מאשרים את הגוף ולא את הבחירות, פירוש הדבר שהגוף יכול בפעם שניה לעשות בחירות באופן אחר.

היו"ר נ. חת:

אני מכיר מקרים בהם גופים לא היו מעוניינים לבקש את חסות הממשלה, כי המצאו במצב

א. כהן:

מפולג וכדומה. במקרה כזה מתעוררת השאלה, מי רשמי - במקרה שיש את פטרות של הנהלת הגוף ואין מוסד אחר מוסמך - לבקש את חסות החוק. האם אין צורך בסעיף ניוחד, כשהממשלה נקראת לטובת הציבור לנקוט יזמה ולהביא סדר וחוק ושפוט במצב כגוטי שמתהווה בגלל ריב עסקנים. מכל מקום, מה אנחנו עושים במקרה של גוף שטבקס באופן מוסמך ורשמי, אבל ההנהלה הנוכחית שלו אינה לגיטימית, איננה ליגאלית?

ס. פרלסטטיין:

אני יכול לתאר לי מצב, שהנהלה אינה מעוניינת לערוך בחירות, או אינה מסוגלת לכך. האם לא יכולה להיות אפשרות של פנייה מצד החברים לממשלה, לכפות עליהם בחירות?

הגוף הזה, כשהוא הולך לערוך בחירות, צריך מדי פעם בפעם, כשהוא הולך לאסיפה השנתית הכללית שלו, לבקש מהממשלה אישור. אם נגיד שצריך לכתוב "אותו" ולא "אותם" - מדי פעם הגוף צריך לפנות ולהצביע אם חלו שינויים בסעיף הבחירות של התקנון.

בקשר לדברי חבר הכנסת א. כהן, הייתי כותב: "על פי בקשת הגוף או חלק ניכר

היו"ר נ. חת:

מחבריו".

נדמה לי שבכל זאת לא נפלה טעות בנוסח ההגדרה של "בחירות", ובאמת הכוונה היתה

מר גלאס:

לאשר את הבחירות ולא את הגוף; אם כי יש באישור הבחירות ממילא לאישור הגוף - אבל רק לאותן הבחירות.

היו"ר נ. חת: מבקש אז לענות לנו, אם הכוונה היא לאישור בחירות או לאישור גוף ציבורי. לנו היה נראה שההכרזה מטמטת להכרה בגוף ציבורי. מבקש את היועצים המטפטיים לעיין בדבר ולהסביר למה הכוונה.

מר גלאס: המטילה מאשרת את הבחירות, אבל אישור זה מטמט גם הוכחה שהגוף שבקש את חסות החוק הוא גוף ציבורי. אשר להערות חברי הכנסת פרלמנטריין וכהן: אם מתעוררת שאלה אם יש לערוך בחירות או לא, אין זו שאלה למטילה אלא לבית-המטפט. ייתכן מאד שהחוק העותומני הדין כיום בטילה זו, הוא לקוי. המטילה מעבדת הצעת-חוק די מפורטת, שנמצאת בשלב מאוחר מאד, ויש לקנות שהדבר יונח על שולחן הכנסת בעוד כחדשיים. הצעת חוק זו דנה בהסדר כל העניינים שמצאו את הסדרם עד עכשיו בחוק זה, ביחוד באותן שאלות שלא מצאו את הסדרן, בכלל זה גם קביעת זכויות של מיעוטים בדבר עריכת בחירות. עד כמה שגופים אלה רטומים בתור חברות מסחריות, למשל, או בתור אגודות סיתופיות, יש לדבר זה הסדר, כי יש לבתי-המטפט סמכות לצוות על עריכת בחירות.

היו"ר נ. חת: בדברי ההסבר כתוב בפירוט, שהכוונה היא לאישור גופים ציבוריים ולא בחירות.

מר גלאס: יש לדאוג שלבתי-המטפט תינתן הסמכות לצוות על הנהגת בחירות, אם למשל ההנהלה פסקה להתקיים או מתרשלת להכין את הבחירות כראוי. יש להבדיל בעניינים אלה ואני כמעט בטוח שעניין זה ימצא את פתרונו בחוק העמותות שיובט לכנסת.

א. כהן: אני מציע לכתוב: "בחוק זה בחירות, פירושו בחירות הנערכות על יסוד תקנות או חוקת בחירות על-ידי גוף ציבורי" וכו'; ואחר-כך: "תקנון פירושו... או הקובע הוראות אחרות בענייני הבחירות באותו מוסד ושהיה לנגד עיני המטילה לפני מתן האישור".

היו"ר נ. חת: מבקש את היועצים המטפטיים לברר באמת למה התכוונו: אם לאישור גוף ציבורי או לעריכת הבחירות. קודם כל תביאו לנו את הדעה המוסמכת של המטילה; מה היא רצתה ואיך היא חושבת לענות על הערות שנשמעו, ובישיבה הבאה נדון בדברים הטכניים.

הישיבה נועלה בשעה 10.55
